

Regler for voldgiftsbehandling inden for bygge- og anlægsvirksomhed

(VBA-voldgiftsregler 2006)

Kapitel 1 Voldgiftsaftalen

§ 1. Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed afgør tvister mellem parter, der har aftalt, at allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af bestemte retsforhold inden for bygge- og anlægsvirksomhed skal afgøres ved voldgiftsretten. Sådant aftale er truffet, når parterne har vedtaget Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed af 10. december 1992 (AB 92), Almindelige bestemmelser for teknisk rådgivning og bistand af oktober 1989 (ABR 89) eller Almindelige betingelser for totalentreprise af december 2003 (ABT 93).

Stk. 2. I sager om forbrugeraftaler er en voldgiftsaftale, der er indgået, før tvisten opstod, ikke bindende for forbrugeren.

Kapitel 2 Voldgiftsrettens sammensætning

§ 2. Den enkelte voldgiftsret består af en juridisk dommer, der udpeges af formanden for Voldgiftsretternes Præsidium, og af to faglige dommere, der udpeges af Voldgiftsnævnet, under hensyn til sagens beskaffenhed, jf. dog §§ 3-5.

§ 3. Hvis en part begærer det, suppleres voldgiftsretten med to yderligere juridiske dommere, der udpeges af formanden for Voldgiftsretternes Præsidium.

Stk. 2. Merudgifterne herved tages i betragtning ved fastsættelsen af sagsomkostninger. Det kan da bestemmes, at de udgifter, der er en følge af udvidelse af retten, skal udredes af den part, der har rejst krav herom, når retten skønner, at det ikke var tilstrækkeligt begrundet at fremsætte kravet.

§ 4. Voldgiftsnævnet kan efter anmodning fra parterne bestemme, at voldgiftsretten alene skal bestå af en enkelt faglig dommer. Anmodning herom kan rettes i klageskriftet.

Stk. 2. Voldgiftsnævnet kan af egen drift foreslå parterne, at sagen afgøres af en enkelt faglig dommer, hvis det skønnes hensigtsmæssigt.

§ 5. Formanden for Voldgiftsretternes Præsidium kan efter anmodning fra parterne bestemme, at en voldgiftsret alene skal bestå af en enkelt juridisk dommer.

Stk. 2. Voldgiftsnævnet kan af egen drift foreslå parterne, at sagen afgøres af en enkelt juridisk dommer, hvis det skønnes hensigtsmæssigt.

§ 6. Den, som bliver kontaktet i forbindelse med en mulig udpegning som voldgiftsdommer, skal oplyse om forhold, der kan give anledning til berettiget tvivl om vedkommendes upartiskhed eller uafhængighed. En voldgiftsdommer skal fra sin udpegning og under behandlingen af voldgiftssagen straks oplyse om sådanne forhold, medmindre voldgiftsdommeren allerede har oplyst herom.

Stk. 2. Når medlemmerne af voldgiftsretten er udpeget, underrettes parterne om udpegningen.

Stk. 3. Der kan kun gøres indsigelse mod en voldgiftsdommer, hvis der foreligger forhold, som giver anledning til berettiget tvivl om voldgiftsdommerens upartiskhed eller uafhængighed eller om en faglig dommers kvalifikationer.

Stk. 4. Indsigelse mod en voldgiftsdommer skal fremsættes skriftligt over for Voldgiftsnævnet inden 15 kalenderdage efter, at parten er blevet bekendt med udpegningen af voldgiftsdommeren og de forhold, som indsigelsen bygger på.

Stk. 5. Medmindre voldgiftsdommeren trækker sig eller den anden part tilslutter sig, at voldgiftsdommerens hverv skal ophøre, afgør voldgiftsretten, om indsigelsen skal tages til følge.

Stk. 6. Imødekommes en indsigelse mod en voldgiftsdommer ikke, kan den part, der har gjort indsigelse, inden 30 kalenderdage efter at have modtaget meddelelse om afgørelsen om, at indsigelsen ikke er blevet imødekommet, anmode domstolene om at afgøre, om indsigelsen skal tages til følge.

Kapitel 3

Voldgiftsrettens sagsbehandling

§ 7. Parterne skal behandles lige, og hver part skal have fuld lejlighed til at fremføre sin sag.

§ 8. Voldgiftsretten kan behandle sagen på den måde, som voldgiftsretten finder hensigtsmæssig.

Stk. 2. Voldgiftsretten kan bl.a. bestemme, hvilke beviser der kan føres, og hvilke faktiske omstændigheder der kan lægges til grund for sagens pådømmelse.

§ 9. Den mundtlige forhandling finder sædvanligvis sted på Voldgiftsnævnets hjemsted, men kan finde sted på et andet af voldgiftsretten bestemt sted, hvor dette måtte være praktisk.

§ 10. Sag for voldgiftsretten anses for anlagt ved indlevering af klageskrift, der stiles til Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 2. Er klageskrift fremsendt pr. fax eller e-mail, anses det for modtaget på det tidspunkt, hvor det er registreret modtaget af Voldgiftsnævnet. Tilsvarende gælder for øvrige processkrifter.

§ 11. Klageskriftet skal indeholde:

- 1) oplysning om, hvilke parter sagen vedrører, samt disse parters adresse og telefonnummer,
- 2) klagerens påstand samt en kort fremstilling af de kendsgerninger, hvorpå påstanden støttes, og
- 3) angivelse af de dokumenter og andre beviser, som klageren agter at påberåbe sig. Dokumenterne skal være vedlagt og fortløbende nummereret (1, 2 o.s.v.).

Stk. 2. Klageskriftet og de vedlagte dokumenter (bilag) indsendes i 5 eksemplarer, hvoraf Voldgiftsnævnet videresender et eksemplar til indklagede. I tilfælde, hvor voldgiftsretten består af en enkelt dommer, nedsættes antallet af eksemplarer til 3, og ved 5-mandssager forhøjes det til 7.

§ 12. Indklagede skal inden en af Voldgiftsnævnet fastsat svarfrist indlevere svarskrift, der stiles til Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 2. Svarskriftet skal indeholde:

- 1) indklagedes påstand,
- 2) angivelse af eventuelle modkrav,
- 3) en fremstilling af de faktiske og retlige omstændigheder, hvorpå påstanden og modkravene støttes, og
- 4) angivelse af de dokumenter og andre beviser, som indklagede agter at påberåbe sig. Dokumenterne skal være vedlagt og fortløbende litereret (A, B o.s.v.).

Stk. 3. § 11, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 13. Parterne kan yderligere udveksle replik og duplik, inden sagen berammes til mundtlig forhandling. Voldgiftsretten fastsætter frister for denne yderligere skriftveksling.

Stk. 2. § 11, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 14. Voldgiftsretten kan fastsætte frister for den samlede skriftveksling.

§ 15. Hver af parterne kan udvide sine påstande, fremsætte nye anbringender og angive nye beviser (nova).

Stk. 2. Nova, der fremkommer senere end 8 kalenderdage før den mundtlige forhandling, tages ikke i betragtning, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder.

§ 16. Såfremt en part ikke er i stand til at overholde en i henhold til §§ 13 -14 fastsat frist, må parten i god tid inden fristens udløb fremsende en motiveret anmodning om fristforlængelse til et bestemt senere tidspunkt.

Stk. 2. Voldgiftsretten tager, eventuelt efter at have indhentet en udtalelse fra modparten, stilling til, om anmodningen helt eller delvis kan imødekommes.

§ 17. Voldgiftsretten kan udpege en eller flere syns- og skønsmænd til at afgive erklæring til voldgiftsretten om bestemte spørgsmål, som voldgiftsretten skal afgøre. Voldgiftsretten kan pålægge en part at meddele skønsmanden alle relevante oplysninger og give skønsmanden adgang til at besigtige dokumenter og andre beviser.

Stk. 2. Hvis en part anmoder om det, eller hvis voldgiftsretten finder det nødvendigt, skal skønsmanden efter afgivelsen af sin skriftlige eller mundtlige erklæring deltage i den mundtlige forhandling, hvor parterne og voldgiftsrettens medlemmer har lejlighed til at stille spørgsmål til skønsmanden.

§ 18. Voldgiftsretten, eventuelt de faglige dommere alene, kan af egen drift eller efter anmodning besigtige det byggeri eller anlæg, hvorom sagen drejer sig.

§ 19. Voldgiftsretten kan beslutte selv at indhente oplysninger og iværksætte undersøgelser til brug for sagens afgørelse. Parterne underrettes om voldgiftsrettens beslutning og om de herved tilvejebragte oplysninger, og der gives dem lejlighed til at udtale sig.

§ 20. Sagsbehandlingsspørgsmål kan afgøres af voldgiftsrettens formand alene.

§ 21. Voldgiftsretten har ret til på ethvert tidspunkt under sagen at mægle forlig.

§ 22. Når voldgiftsretten finder, at parterne har haft lejlighed til at udtale sig og tilvejebringe de nødvendige oplysninger, berammer voldgiftsretten en mundtlig forhandling.

Stk. 2. Voldgiftsretten kan inden skriftvekslingens færdiggørelse bestemme, at sagen berammes til mundtlig forhandling.

Stk. 3. Såfremt det findes hensigtsmæssigt, kan voldgiftsretten dog efter at have indhentet parternes udtalelse herom bestemme, at sagen skal forhandles skriftligt.

§ 23. Parterne bør sørge for, at personer, der kan give oplysning i sagen, kommer til stede ved den mundtlige forhandling og skal senest 8 kalenderdage før retsmødet meddele voldgiftsretten og modparten, hvem der møder som partsrepræsentanter, og hvem der agtes afhørt som vidner.

Stk. 2. Voldgiftsretten kan bestemme, at parterne giver personligt møde, og pålægge parterne at drage omsorg for, at personer, som har haft med den foreliggende sag at gøre, afgiver vidneforklaring for voldgiftsretten.

§ 24. Der føres en protokol over forhandlingerne for voldgiftsretten.

Stk. 2. I protokollen indføres oplysninger om de i hver enkelt sag afholdte forhandlingsmøder med angivelse af tid og sted for mødet samt de i mødet deltagende personer og endvidere de i hver enkelt sag afsagte kendelser eller indgåede forlig.

Stk. 3. Parterne kan fordre udskrift af, hvad der er tilført protokollen.

§ 25. Den mundtlige forhandling finder sted på den måde, som voldgiftsretten finder hensigtsmæssig.

Stk. 2. Finder voldgiftsretten, efter at sagen er optaget til kendelse, at der mangler oplysninger, som måtte anses for ønskelige ved sagens afgørelse, genoptager den sagens forhandling. Herom underrettes sagens parter, og der gives dem lejlighed til at søge de manglende oplysninger tilvejebragt. Hvis voldgiftsretten selv skaffer yderligere oplysninger, gælder det i § 19, 2. pkt. anførte.

§ 26. Udebliver en part uden rimelig grund fra en mundtlig forhandling, eller undlader parten at medvirke til sagens oplysning eller fremme, jf. §§ 12 og 13, kan voldgiftsretten afgøre sagen på det foreliggende grundlag.

Kapitel 4 **Voldgiftssagens afslutning**

§ 27. Indgår parterne under voldgiftssagen på egen hånd eller ved voldgiftsrettens mellemkomst forlig om tvisten, afslutter voldgiftsretten sagen.

Stk. 2. Voldgiftsretten kan fremkomme med en mundtlig eller skriftlig tilkendegivelse, hvori voldgiftsretten giver udtryk for sin opfattelse af sagen.

§ 28. Voldgiftskendelsen skal være skriftlig, og et eksemplar af kendelsen, der opbevares i Voldgiftsnævnet, skal underskrives af voldgiftsrettens medlemmer.

Stk. 2. Voldgiftskendelsen skal angive de grunde, den bygger på, medmindre parterne har aftalt, at den ikke skal begrundes.

Stk. 3. Voldgiftskendelsen skal dateres og angive, hvor voldgiften har fundet sted. Voldgiftskendelsen anses for afsagt på dette sted.

Stk. 4. Voldgiftskendelsen afsiges snarest, så vidt muligt senest 4 uger efter den endelige optagelse af sagen til påkendelse.

Stk. 5. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem voldgiftsrettens medlemmer afgøres sagen efter stemmeflertallet.

Stk. 6. Voldgiftsrettens medlemmer kan kræve, at kendelsen indeholder oplysning om de forskellige meninger under afstemningen.

Stk. 7. Efter voldgiftskendelsens afsigelse skal et eksemplar, der er attesteret af Voldgiftsnævnet, tilstilles hver part.

§ 29. Voldgiftssagen afsluttes med den endelige voldgiftskendelse, med forlig, jf. § 27, eller med voldgiftsrettens afgørelse efter stk. 2 eller § 32, stk. 4.

Stk. 2. Voldgiftsretten træffer afgørelse om sagens afslutning, såfremt:

1) klageren frafalder sit krav, medmindre indklagede modsætter sig, at sagen afsluttes, og voldgiftsretten finder, at indklagede har en berettiget interesse i en endelig afgørelse af tvisten,

2) parterne aftaler at afslutte voldgiftssagen, eller

3) voldgiftsretten finder, at en fortsættelse af voldgiftssagen af andre grunde er blevet unødvendig eller umulig.

Stk. 3. Voldgiftsrettens kompetence ophører, når voldgiftssagen afsluttes, jf. dog § 30.

§ 30. Hver af parterne kan inden 30 kalenderdage efter modtagelsen af voldgiftskendelsen anmode voldgiftsretten om at rette regnefejl, skrivefejl, trykfejl eller lignende i voldgiftskendelsen. Anmodningen sendes samtidig til den anden part. Hvis voldgiftsretten finder anmodningen berettiget, skal den foretage rettelsen inden 30 kalenderdage efter modtagelsen af anmodningen.

Stk. 2. Voldgiftsretten kan af egen drift rette fejl som nævnt i stk. 1 inden 30 kalenderdage efter voldgiftskendelsens afsigelse.

Stk. 3. En part kan inden 30 kalenderdage efter modtagelsen af voldgiftsrettens kendelse anmode voldgiftsretten om at afsige en tillægskendelse om krav, der er blevet fremsat under voldgiftssagen, men som ikke er medtaget i voldgiftskendelsen. Anmodningen sendes samtidig til den anden part. Hvis voldgiftsretten finder anmodningen berettiget, skal den afsige tillægskendelse inden 60 kalenderdage efter modtagelsen af anmodningen.

Stk. 4. Voldgiftsretten kan om nødvendigt skriftligt forlænge den frist, inden for hvilken den skal foretage en rettelse eller afsige tillægskendelse efter stk. 1 og stk. 3.

Stk. 5. Reglerne i § 28, stk. 1-3 og stk. 5-7, finder anvendelse på en rettelse og en tillægskendelse.

§ 31. Voldgiftsnævnet kan, medmindre en part modsætter sig dette, foranledige, at afsagte kendelser eller tilkendegivelser offentliggøres i fagblade uden angivelse af navne.

Kapitel 5

Sikkerhedsstillelse og sagsomkostninger

§ 32. Parterne skal stille sikkerhed for alle udgifter, som voldgiftssagen skønnes at ville foranledige, herunder en afgift til Voldgiftsnævnet til dækning af udgifter ved behandling af sagen.

Stk. 2. Sikkerheden skal stilles straks, efter at Voldgiftsnævnet under hensyn til sagens økonomiske omfang har fastsat sikkerhedens størrelse og art. Voldgiftsnævnet kan forlange sikkerheden forhøjet, hvis sagens omfang senere viser sig at være større end oprindeligt antaget.

Stk. 3. Der vil sædvanligvis blive forlangt samme sikkerhedsstillelse af begge parter. Undlader klageren at stille en pålagt sikkerhed, afvises sagen. Undlader indklagede at stille en pålagt sikkerhed, skal klageren stille hele sikkerheden. Tilsvarende gælder for modkrav.

Stk. 4. Voldgiftsnævnet kan afslutte sagen, hvis sikkerheden ikke stilles.

§ 33. Voldgiftsretten kan pålægge en part helt eller delvis at erstatte modparten de udgifter, voldgiftssagen har påført modparten.

§ 34. Efter voldgiftssagens afslutning indsender voldgiftsretten til Voldgiftsnævnet regning over de udgifter, der er foranlediget af voldgiften. Størrelsen af honorar til voldgiftsmændene skal godkendes af Voldgiftsnævnet, som derefter foretager en opgørelse over den samlede udgift ved voldgiftssagen, herunder af den i § 32 nævnte afgift og afregner med parterne.

Stk. 2. Voldgiftsnævnet kan efter voldgiftsrettens indstilling bestemme, at en part, der på urimelig måde har undladt at medvirke til sagens fremme eller i øvrigt har vidtløftiggjort sagen, skal betale en særlig afgift til Voldgiftsnævnet på indtil 100 % af afgiften nævnt i stk. 1, uanset hvordan fordelingen af udgifterne i øvrigt sker.

Stk. 3. For betalingen af den samlede udgift, dog bortset fra afgiften i stk. 2, hæfter parterne solidarisk uden hensyn til, hvorledes udgifterne er fordelt ved kendelsen, eller om beløbet måtte overstige den stillede sikkerhed. Den af parterne, der herved muligt kommer til at betale for den anden, har da regres mod denne.

§ 35. Fastsættelsen af omkostninger til voldgiftsretten kan af en part indbringes særskilt for domstolene inden 30 kalenderdage efter, at parten modtog meddelelse om omkostningerne. Hvis omkostningerne til voldgiftsbehandlingen nedsættes, får nedsættelsen også virkning for en part, som ikke har indbragt spørgsmålet for domstolene.

Kapitel 6 Forholdet til Voldgiftsloven

§ 36. I lov nr. 553 af 24. juni 2005 om voldgift er det bestemt, at reglerne i kapitel 1-2, 8-10 og reglerne i § 11, stk. 3, § 13, stk. 3, 1. pkt., § 14, stk. 1, 2. pkt., § 16, stk. 3, 2. pkt., § 27, § 34, stk. 3, § 12, § 16, stk. 4, 2. pkt., § 18, § 31, stk. 1 og 3, og § 33, stk. 5, jf. § 31, stk. 1 og 3, ikke kan fraviges ved aftale. Det følger heraf, at disse regler finder anvendelse ved voldgiftsbehandling inden for bygge- og anlægsvirksomhed i det omfang, de er af betydning.

Stk. 2. De regler i voldgiftsloven, der ikke er nævnt i stk. 1, kan fraviges ved aftale. Disse regler gælder i det omfang, de ikke er fraveget ved de foranstående regler og er af betydning for voldgiftsbehandling inden for bygge- og anlægsvirksomhed.

Kapitel 7 Vedtagelse, godkendelse, offentliggørelse og ikrafttræden af reglerne

§ 37. Ovenstående regler er vedtaget den 25. juli 2006 af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed i overensstemmelse med Statut for Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed af 14. juli 2004.

Stk. 2. Reglerne er godkendt af Erhvervs- og Byggestyrelsen den 25. juli 2006.

Stk. 3. Reglerne offentliggøres i Retsinformation og på Voldgiftsnævnets hjemmeside www.voldgift.dk. Ved sagens start sendes der hver af parterne et eksemplar af nærværende regler.

Stk. 4. Reglerne træder i kraft den 1. oktober 2006 og finder anvendelse på voldgiftssager, der indbringes for Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed efter reglernes ikrafttræden.

Stk. 5. ”Regler for behandling af sager ved de af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed nedsatte voldgiftsretter” af 3. august 2001 ophæves, idet disse regler dog fortsat finder anvendelse på voldgiftssager, der er indbragt for Voldgiftsnævnet før den 1. oktober 2006.

Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed
den 25. juli 2006